

UITWAAIEN AAN DE FRIESE KUST

Friesland staat bekend om zijn weideland, meren en 'elf steden'. Maar met een kustlijn van zo'n 200 kilometer is de provincie ook een fijne bestemming voor een vakantie aan zee. Met kliffen, haventjes en visrestaurants. En steeds weer die Friese trots op het onverzettelijk verleden. 'Leaver dea as slaef!'

TINEKE ZWIJGERS

WADLOPEN IN WIERUM

HINDELOOPEN

Zilte en zoete waterpret

Een statig bos met brede lanen en eeuwenoude bomen. Dat is niet de verwachte start van een vakantie aan de kust. Maar schijn bedriegt. De lanen en het 'Freulepaadsje', vernoemd naar de adellijke dame aan wie dit Rijsterbos ooit toebe-

hoorde, voeren ons naar het Mirnser Klif. Een zandstrand aan het groenblauwe water van het IJsselmeer met een heus strandpaviljoen. We zijn hier in Gaasterland, een keilembult in het zuidwesten van Friesland. Toen hier de zee nog tegen het land beukte, braken geregeld stukken land af, die na de afsluiting van de Zuiderzee begroeid raakten. Dat zien we ook op het Oudemirdumer Klif, waar we vanaf de bovenrand weids uitkijken over het water. Oké, het zijn hier niet precies de beroemde kliffen van Dover, maar de Friese kliffen bekenen wel kleur en we spreken er onze moedertaal. Hoewel... Als we verder rijden langs het water, zien we bij het Roodeklif een zwerfkei met de tekst 'Leaver dea as slaef' (Liever dood dan slaaf). Deze herinnert aan de Slag bij Warns in 1345. De Friezen verjoegen er de Hollanders, een stap in hun zucht naar onafhankelijkheid — de provincie is ondermeer tweetalig. De overwinning wordt nog altijd jaarlijks herdacht. We eten een visje in Laaksum, het schattige kleinste vissershaventje van Nederland, en trekken verder noordwaarts. In het stadje Hindeloopen herinneren de statige kapiteinshuizen aan de tijd dat de handel met landen aan de Oostzee floreerde. Nu liggen er vooral zeilboten in de havens.

Groene en blauwe kaas
Na Makkum passeren we de Afsluitdijk en snuiven we de zilte lucht op van de Waddenzee. In het dorp Kimsward raakt die nog even vermengd met het zweet van de Friese vrijheidsstrijd als we het standbeeld van Grutte Pier bekijken. Die lokale boer werd legendarisch door zijn lengte en kracht. Hij maakte 500 jaar terug met zijn 2,13 meter lange zwaard vele Saksische en Bourgondische invallers een kopje kleiner. Om te voorkomen dat hij zijn eigen volk slachtofferde, dwong hij de

krijgers eerst een zin in het Fries te zeggen: *Bûter, brea en griene tsiis, wa't dat net sizze kin is gjin oprjochte Fries* (boter, brood en groene kaas, wie dat niet zeggen kan, is geen echte Fries). Struikelde de krijger over de woorden, dan was het einde verhaal. Niet alleen is de lucht hier zilte, de wind is frisser en de groene weiden

«Wadlopen is zwaar. Je waadt door het water en zakt soms tot je middel in het slik»

maken plaats voor stoere klei en akkerbouw. We zijn in Het Bildt, vruchtbare grond die op zee werd gewonnen. De sfeer is er wat ruig en alternatief. Er wonen veel kunstenaars, die worden aangetrokken door de stilte, de weidsheid en het prachtige licht boven zee. «Het is hier ook goed sterren kijken», vertelt de ober van restaurant De Zwarte Haan. «Op een donkere nacht kun je zo'n 3.500 sterren onderscheiden.» Het is lunchtijd en op het zonnige terras genieten we van lokale specialiteiten als blauwe kaas uit Wollega, garnalen uit de Waddenzee en Frysk Hynder Whisky mosterd van bierbrouwer en distilleerderij Us Heit. Na het eten waaien we uit op de zeedijk en zien we Terschelling en Ameland in de verte.

Dat de Waddeneilanden dichterbij liggen dan het lijkt, zien we de volgende ochtend tijdens een wandeling over de zeedijk bij het dorpje Wierum. Het is laagtij, de zee is drooggevallen en groepjes mensen lopen het water in. Het zijn wadlopers op pad naar de Engelmansplaat. Deze zandplaat ligt op 5 kilometer van de Friese kust en is geschikt voor onervaren lopers. Want wadlopen is zwaar. Je waadt door het water en zakt soms tot je middel in het slik. Maar het idee van wandelen op de zeebodem, zeehonden zien en een prestatie neerzetten maakt de inspanningen meer dan goed. Wij trekken verder naar de vissershaven van Lauwersoog, waar je in de zomer sloop kan gaan voor een boottocht naar Engelmansplaat. Het ruikt er zalig naar versgebakken vis, verkrijgbaar bij enkele vishandels en terrasjes. We zijn hier aangeland bij het laatste deel van de Friese kust: het Lauwersmeer. Ooit was hier

de Lauwerszee, toen kwam er een dijk en nu is er een Nationaal Park van water en nieuw land. We fietsen een rondje langs de vroegere zee en stoppen twee keer om vogels te kijken vanuit een observatiehut. Het meer is een populaire rust- en foerageerplek voor trekvogels op weg naar het noorden, maar ook de plek waar kluten en lepelaars in het voorjaar arriveren uit het zuiden. We zien vlakbij de hut een lepelaar de bodem 'stofzuigen', een fascinerend gezicht. Er staat een stevige wind van zee en vlak voor de finish leggen we voor een potje vissoep aan bij restaurant Het Booze Wijf. Een vriendelijke plek gelukkig, net als overal langs de Friese kust.

PRAKTISCH

ERHEEN: de afstand Brussel-Rijs (Rijsterbos) bedraagt 300 km, ruim 3 uur rijden. Ter plaatse kun je vaak gratis, of tegen een kleine vergoeding, parkeren.

LOGEREN:

- **Hotel Jans:** historische herberg met moderne kamers en fijn restaurant aan het Rijsterbos. Vanaf €93, B&B voor 2 personen (www.hoteljans.nl).
  - **'t Maerhus:** knus appartement aan het IJsselmeer in Hindeloopen. Vanaf €59 logies voor 2 personen (via Booking.com).
  - **Strandhotel Vigilante:** gezellig hotel aan het IJsselmeerstrand met in het restaurant Friese specialiteiten. Vanaf €69, B&B voor 2 personen (www.strandhotelvigilante.nl).
- BESTETIJD:** Friesland is een bestemming voor het hele jaar, maar tussen mei en oktober kun je er heerlijk fietsen, wandelen, varen en zwemmen.
- MEER INFO:** www.friesland.nl (toeristische info); www.wandelingen.info (wandelen en fietsroutes); www.wadlopen.net (wadloopcentrum); www.lauwersoog.nl (boottochten).

RIJSTERBOS

Foto's Dorien Koppenberg

MAKKUM